

1. Hva lykkes instituttet med innenfor utdanningsområdet?

God søknadstilgang og sikring av søkeres kvalitet

De fleste av UMAKs 18 studieprogrammer har svært gode søkertall. I gjennomsnitt har det de siste 4 år vært 5-6 1.prioritetssøkere per studieplass.

Med unntak av faglærerutdanning i musikk og årsstudium drama og teater administreres alt opptak av studieadministrasjonen ved UMAK i samarbeid med fellestjenesten. Studieprogrammene med lokalt opptak har egne søknadsfrister, som er tidligere enn Samordna opptaks felles søknadsfrist 15.april. For programmene i utøvende musikk er søknadsfristen 15.desember, og for kunstprogrammene er søknadsfristen 1.mars. De tidlige søknadsfristene gjør at både rekrutteringsarbeidet og vedtak om opptak gjennomføres tidligere enn for de fleste andre utdanninger. Dette bidrar til at det etableres god kontakt med potensielle studenter tidlig, og kvalitetssikringen av søkerne gjennom grundige opptaksprøver gjør at inntakskvaliteten totalt må regnes som svært høy. Ovenstående gjelder også andre tilbydere av tilsvarende utdanninger, og samtidigheten i søknadsfrister og tilbud om studieplass utløser en problematikk som ikke slår positivt ut for UiT. Denne problematikken omtales mer inngående nedenfor.

Høy gjennomføringsgrad

Studentene ved UMAK har gjennomgående høy gjennomføringsgrad og lite frafall, noe som delvis kan ha bakgrunn i den høye inntakskvaliteten nevnt ovenfor. Eksempelvis har kunst – bachelor en gjennomføringsgrad på normert tid på 80% (90% etter tre ekstra semester eller mer), mens musikkutøving – master har 72.7% på normert tid (96.4% etter tre ekstra semester eller mer). På samme måte som andre gradsstudier er UMAKs studieprogram imidlertid også utsatt for frafall, særlig i løpet av 1. semester og mellom 2. og 3.semester. Når studiene likevel viser seg å ha høy grad av gjennomføring, kan noe av forklaringen ligge i den tette oppfølgingen som følger av at studiene har stort innslag av arbeid i små grupper og mye bruk av individuell undervisning/veiledning. Studentenes tilfredshet med det sosiale læringsmiljøet vises også i Studiebarometeret for bachelor – musikkutøving, hvor resultatene for både studentenes miljø seg imellom, og mellom studenter og fagansatte, gjennomgående er høyere enn for landsgjennomsnittet.

God infrastruktur

UMAK er kjent for å ha en god fysisk infrastruktur for utdanningene. På Kunstakademiet er lokalene lagt godt til rette for eksperimentering med form, materialer og konsepter, slik for eksempel kunstprogrammene legger opp til. Etter at Kunstakademiet ble etablert er det imidlertid kommet til en landskapsarkitekturutdanning som verksteder og lignende ikke er dimensjonert for – se nedenfor. Forfatterstudiet er i sin natur lite plasskrevende, men utformingen av lokalene er likevel viktige for samarbeids- og diskusjonsformene studiet legger opp til.

Musikkonservatoriet har også gode fasiliteter med øvingsrom, undervisningsrom, studio og konsertsal, men ettersom studieprogrammene over tid har endret seg, og vi for

eksempel har flere studenter innen rytmiske sjangre enn tidligere, har det meldt seg et behov for flere øvingsrom og undervisningsrom. Studentene er til tross for dette behovet tilfredse med det fysiske læringsmiljøet, noen som kommer til uttrykk i Studiebarometeret for musikkutøving – bachelor, hvor resultatene for eksempel lokaler/utstyr og biblioteks- og IKT-tjenester gjennomgående er høyere enn for landsgjennomsnittet.

All drama- og musikkundervisning knyttet til barnehage- og grunnskoleutdanning foregår i lokalene til lærerutdanningen på Mellomveien. Disse utdanningen vil ha sin undervisning i de nye lokalene til lærerutdanningen på campus som skal tas i bruk høsten 2020.

Fagmiljø, studiekvalitet og yrkeslivsrelevans

Felles for Musikkonservatoriet og Kunstakademiet er at begge institutter har gode og renommerte fagmiljøer, relevante utdanningsprogrammer, god tilgang på kvalifiserte søkere og høy gjennomføringsgrad. Det er også god sikring av kandidatene som uteksamineres fra begge instituttene. Alt dette bidrar til at kandidatene gjennomgående er attraktive på arbeidsmarkedet.

De fleste av våre musikkandidater går ut i kombinerte stillinger med mye frilansvirksomhet. De er gjerne selvstendig næringsdrivende og har faste arbeidsforhold i en eller flere deltidsstillinger. Undersøkelser viser at de som utdannes i musikkfagene får relevante arbeidsoppgaver etter endt utdanning, selv om det er svært få tilfeller der kandidatene ansettes i 100 % stilling knyttet til en institusjon. Kandidatene som fullfører musikkutdanningene ved UiT ender ofte opp med å ha sammensatte arbeidsoppgaver, hvor det synes gjennomgående at de jobber med en kombinasjon av utøvende virksomhet, pedagogisk virksomhet og kulturadministrasjon. Mange kombinerer utøvende virksomhet på høyt nasjonalt nivå med for eksempel arbeid som lærer i kulturskolen.

Av kunstkandidatene er det mange som har gjort karriere, nasjonalt og internasjonalt. De deltar på utstillinger av større og mindre art, får offentlige oppdrag, er attraktive deltagere på ulike former for residensprogrammer, og inngår i større biennaler og festivaler. Selv om flesteparten av kandidatene ikke kommer fra Nord-Norge så blir mange værende i Tromsø eller landsdelen i en kortere eller lengre periode etter endt studie. Disse kandidatene bidrar i stor grad til å opprettholde og utvikle det profesjonelle kunstfeltet i Tromsø og i landsdelen. Spesielt bidrar de til kunstnerdrevne initiativer og festivaler både som kunstnere, kuratorer, prosjektledere og formidlere. Noen av våre kandidater jobber også med pedagogisk virksomhet i Kulturskolen og kunstinstitusjoner som gallerier og museer. Vi får også tilbakemelding fra andre kunstinstitusjoner om at våre BA-kandidater er attraktive som søkere på deres MA-programmer.

I kullene fra forfatterstudiet finner en relativt mange skjønnlitterære debutanter. De debutterer som novelle- eller romanforfattere eller poeter. De aller fleste av dem utgir bøkene sine på etablert norske forlag. Det er ikke sjelden at tidligere studenter nomineres til Tarjei Vesaas debutantpris, den viktigste nasjonale litteraturprisen for helt nye forfattere. Av de som debutterer er det et høyt antall som arbeider videre med et forfatterskap. En del av dem som har studert ved forfatterstudiet ansettes også i ulike

medier, ofte riksdekkende medier som Klassekampen, Aftenposten, VG og NRK. Noen holder også skrivekurs selv eller jobber innenfor kultursektoren. Forfatterstudiet er et samlingsbasert studium og studenten kommer fra hele landet. Det er likevel ingen tvil om at mange i forfattermiljøet i Tromsø har bakgrunn fra studiet. Blant annet har daglig leder for litteraturfestivalen Ordkalotten, og tidligere styreleder gått på forfatterstudiet. Forfatterstudiet anser det for svært viktig at det er en aktiv del av og bidragsyter til det litterære miljøet i Tromsø, blant annet gjennom deltakelse på Ordkalotten og gjennom poetikkseminarer med studiets gjestelærere, åpne for alle Tromsøs innbyggere.

Størsteparten av studentene på det toårige internasjonale masterprogrammet i landskapsarkitektur ("piloten") kommer fra andre land enn Norge. Allikevel velger mange kandidater å gjøre karrierer i Norge. De fleste får arbeid på et landskapsarkitektkontor eller hos rådgivende ingeniør- og arkitektfirmaer. Andre velger arbeid i offentlige forvaltning, med pedagogisk virksomhet, fortsetter som ph.d.-stipendiat eller starter som selvstendig næringsdrivende. En del har valgt å bli værende i Tromsø og bidrar slik til å styrke det landskapsarkitektfaglige miljøet i Nord-Norge som har hatt et jevnt økende behov for landskapsfaglig kompetanse de siste 10 årene.

2. Har instituttene noen særskilte utfordringer som bør forbedres/utvikles innenfor studiekvalitetsområder (for eksempel inntak, programledelse, undervisning, vurdering eller arbeidsrelevans¹)?

Intern kommunikasjon

Felles for både Musikkonservatoriet og Kunstakademiet er at det knytter seg noen utfordringer til kommunikasjonen mellom studieadministrasjonen og studenter, og mellom studenter og fagansatte.

Etter at UMAK ble etablert og FUF ble skilt ut som en egen enhet har det vært en prioritert oppgave å jobbe videre med avklaring av hvem som gjør hva både når det gjelder studieadministrativt personale og fagansatte, for slik å tydeliggjøre ovenfor studentene hvem som har ansvar for hva og for å få en bedre arbeidsflyt. Et strukturert arbeidet med kvalitetssystemet bidrar også til et slikt avklaringsarbeid.

Vi har samtidig noen utfordringer knyttet til emneansvar, spesielt når det gjelder våre programmer i musikk og emner knyttet til hovedinstrument. Kvalitetssystemet legger opp til at det skal være en emneansvarlig for hvert emne. Dette er vanskelig når det gjelder hovedinstrument ettersom det er mange instrumenter med én lærer for hvert instrument, som alle underviser på samme emne. Vi jobber nå med å finne frem til en fornuftig måte å løse emneansvar for hovedinstrumentemnene.

Det er per i dag ikke en direkte kopling mellom det enkelte studieprogram og en rolle som studiekonsulent/kontaktperson/koordinator. Det er flere årsaker til dette som går tilbake

---

¹ For kvantitative studiedata se: <https://rapport-dv.uhad.no/#/signin?redirect=%2Fprojects> (logg inn med: brukernavn@ad.uit.no)

tid. Ved Kunstakademiet og Musikkonservatoriet har det ikke vært vanlig at de studieadministrative ansattes arbeidsoppgaver har fulgt en deling mellom studieprogram. På Kunstakademiet har det imidlertid kun vært en studieadministrativt tilsatt i 100 % stilling, noe som gjør situasjonen der mer oversiktlig enn på Musikkonservatoriet. Det må her nevnes at det er en ubesatt 50 % stillingsressurs på Kunstakademiet innenfor studieadministrasjon knyttet til landskapsarkitektstudiet. Stillingen er under utlysning. Det er i tillegg behov for en 50 % stillingsressurs som verksmester knyttet til landskapsarkitektstudiet. For tiden er det kun en 50 % stillingsressurs som verksmester på Kunstakademiet, i utgangspunktet knyttet til kunstprogrammene.

På Musikkonservatoriet er det en praksis hvor de studieadministrativt ansatte i ulik grad følger tversgående oppgaver, opp eksempelvis opptak, eksamen, produksjonsoppfølging, saksbehandling, sekretæroppgaver, FS osv. Det viser seg imidlertid å gi lite hensiktsmessige utslag fordi det blir vanskelig for både studenter og ansatte å vite hvem som gjør hva:

- hvem søkere, studenter, fagansatte og eksterne skal rette studierelaterte spørsmål til, samt
- hvordan studieadministrasjonen følger opp studie-/forvaltningssaker

Innenfor musikkutdanningene har det på faglig side har det heller ikke vært en gjennomgående praksis å delegere ansvar for enkelte studieprogram fra instituttleder/programstyre til fagansatte, både av ressursmessige og formelle hensyn.

Det har også stadig oppstått behov for å fordele oppgaver knyttet til drift og oppfølging/videreutvikling av det enkelte studieprogram. Ovennevnte har i noen grad gitt seg utslag i lang saksbehandlingstid, svikt i sikring av dokumentasjon/likebehandling og oppfølging av faste studieadministrative oppgaver med tidsfrist. Det vises i denne forbindelsen fellestjenestens henvendes (se ePhortesak til enhetene (2017/5476-11) hvor det etterlyses tydelige kontaktpersoner for det enkelte studieprogram, både på studieadministrativ og faglig side.

Det er en målsetting for UMAK i strategiplan for 2020-2022 å: «... sikre effektivitet og kvalitet på sine støttefunksjoner gjennom løpende forbedringsprosesser med bred involvering.» På bakgrunn av situasjonsbeskrivelsen ovenfor, arbeides det med å innføre tiltak som kan virke til den faglige og administrative oppfølging av det enkelte studieprogram blir forbedret.

Daglig programledelse

Kunstakademiet har tre fagområder med nokså ulike problemstillinger knyttet til drift av studieprogrammene. Fagområdet kunst har to studieprogrammer: bachelor og master. Forfatterstudiet har tre samlingsbaserte årsstudier. Fagområdet landskapsarkitektur er for tiden en blanding av å være vertskap for en toårig masterutdanning eid av Arkitektthøyskolen i Oslo (AHO) og bidrag til en femårig masterfellesgrad i samarbeid med AHO, driftet som et konsortium. Alle de tre fagområdene har etter faglig begrunnelse et høyt innslag av gjestelærere. To av fagområdene (kunst og

landskapsarkitektur) benytter verksteder og andre tekniskadministrative tjenester i et stort omfang og som noen ganger kommer i konflikt med hverandre. Det er til dels høy og sammenfallende utnyttelse av et sparsomt antall felles seminarrom og andre fasiliteter. I forbindelse med at fjerde- og femteårsstudentene på fellesgraden i landskapsarkitektur kommer til Tromsø høsten 2021, planlegges det nå for en utvidelse av undervisnings- og verkstedlokaler som vil løse disse problemene.

Samlet sett setter Kunstakademiets drift store krav til intern koordinering og planlegging i faggruppene og mellom dem, og mellom faggruppene og FUF. En oppgave som ikke løses godt av instituttleder alene. Det er således behov for etablering av et formelt nivå 4 med faggruppeledere for alle de tre fagområdene. Noe som det arbeides med å få på plass så snart så mulig.

Musikkonservatoriet har 12 studieprogrammer. 11 av disse er innenfor fagområdet musikk, og kun ett er innenfor fagområdet drama. Den formelle programledelsen ivaretas av et programstyre med instituttleder som leder av styret. Den daglige programledelsen ivaretas av instituttleder, og programstyret tar ikke del i konkrete avgjørelser som er av stor betydning for mange studieprogrammer og studentgrupper. Som på Kunstakademiet er det derfor aktuelt å stille spørsmål ved om store krav til intern koordinering og planlegging løses tilstrekkelig godt av instituttleder alene.

Bortfall av søkere

En annen utfordring som vi har på instituttene, er at søkere til våre studieprogrammer faller bort underveis i søknadsprosessen. Når det gjelder musikk så faller søkere bort både i perioden mellom søknad og opptaksprøver, og i perioden mellom opptak og frem til studiestart. Når det gjelder programmer i kunst så forsvinner søkere i perioden mellom opptak og frem til studiestart.

Ettersom de kunstfaglige utdanningene ikke er organisert av Samordnet opptak, men av de enkelte utdanningsinstitusjonene, kan søkere på lik linje søke til alle programmer i musikk og kunst i Norge og utlandet. Kommer de inn på flere av programmene, er det opp til søkerne å velge hvor de ønsker å studere. Ettersom alle utdanningsinstitusjonene på samme måte ser etter høyt utdannede søkere, tilbyr de ofte de samme søkerne studieplass. I verste fall velger kandidater oss bort til fordel for en annen institusjon. For å sikre oss at søkerne velger oss er vi derfor svært avhengig av at opptaksprosessen er så rask og smertefri så mulig, og at samarbeidet med opptakskontoret er godt og fleksibelt. Det er avgjørende å bruke mye ressurser på å presentere oss selv ovenfor søkerne, og ha tett faglig og studieadministrativ kontakt med dem underveis i valgprosessen. Studentene deltar også aktivt i denne prosessen.

3. Er det studiekvalitetsområder enheten/fakultetet arbeider spesielt med?

Evalueringsarbeid

Gjennom studieåret 2018-2019 jobbet ledelsen ved daværende Det kunstfaglig fakultet hardt med å utforme en evalueringsplan for enheten (se vedlegg). Evalueringsplanen er

fremdeles gjeldende, men etter at den nye enheten Norges arktiske universitetsmuseum akademi for kunsthøgskolen ble etablert, har evalueringsarbeidet blitt satt inn i nye organisatoriske og personalmessige rammer. Vi arbeider for tiden med implementering av evalueringsplanen.

UMAK som enhet er preget av studieprogrammer hvor det er relativt få studenter og stor lærertetthet. Læringsaktivitetene foregår ofte i mindre grupper, og studentene er avhengige av godt samarbeid og tett oppfølging fra fagansatte for at den enkeltes læringsutbytte skal bli best mulig. Forholdene som kan knyttes til kunsthøgskolens egenart og praktisk karakter tilrettelegging gir et svært godt utgangspunkt for at studentene skal få studietilbud de oppfatter som relevant, og som i stor grad er individuelt tilrettelagt og faglig utfordrende. Nærheten mellom fagansatte og studenter skaper imidlertid flere utfordringer når det gjelder studentmedvirkning, tilbakemeldinger underveis i studieåret og evaluering av emner og studieprogram generelt, som ledelsen ved UMAK arbeider med å løse. Noen av disse utfordringene er:

- Studenter samarbeider ofte på tvers av nivå, emner og studieprogram. Hvordan kan studieprogramevalueringer fange opp problemstillinger som tar hensyn til dette?
- Studentgruppene er ofte små og kontakten med fagansatte er gjerne så tett at anonyme evalueringer ikke egner seg godt. Hvordan kan vi utforme evalueringer som får frem ulike synspunkt, uten at studenter og fagansatte opplever posisjonene sine som utsatt?

For å både utnytte nærheten beskrevet ovenfor og samtidig søke å utvikle en kultur for konstruktiv tilbakemelding, har vi valgt å involvere studentutvalget ved UMAK i både utformingen av evalueringsspørsmål og tolkningen av svar i etterkant. Det har vært avholdt flere møter mellom ledelse og studentutvalg i januar og februar 2020, og begge parter opplever dette som svært nyttig og positivt. Grunnet situasjonen med stenging av UiTs lokaler i ukene frem mot påske, har vi valgt å utsette gjennomføringen av studieprogramevaluering via nettskjema til høstsemesteret, slik at vi kan sikre god svarprosent og oppfordre flest mulig studenter til å delta i dialogmøter omkring spørsmålsstillinger som er kommet opp i innsendte skjema. Med en slik løsning er fokuset like mye på evalueringsprosessen som på sluttrapporten, og relevansen vil etter all sannsynlighet bli god for både fagansatte og studenter.

Bygging av en kultur for konstruktiv tilbakemelding og større engasjement fra studentene er ikke bare et faglig anliggende, men også en betingelse for å kunne oppfatte og håndtere problematiske aspekter ved tette bånd innad i studentgrupper og mellom ansatte og studenter. Både enkeltstudenters psykososiale situasjon og meldinger om mobbing/seksuell trakassering krever at ledelsen har tillit både hos studenter og ansatte for å kunne behandle slike saker på en god måte. Vi mener derfor at evalueringsarbeidet, og ikke minst prosessene rundt evalueringsarbeidet, derfor kan få betydning for flere forhold som på sikt vil øke studiekvaliteten.

Studentaktive undervisningsformer (MK)

Musikkonservatoriet har fått SUV-midler og strategiske midler fra UMAK til et forskningsprosjekt (MUSEd) knyttet til studentaktive undervisningsformer. Dette prosjektet involverer mange faglig ansatte og studenter ved instituttet.

Studiemestring/studieteknikk/prestasjonsangst (gjelder begge institutt)

For Kunstakademiets vedkommende er denne problemstillingen særlig knyttet til første årskull på bachelorstudiet. Musikkonservatoriet har hatt to kurs i studiemestring/studieteknikk/prestasjonsangst ved studiestart. Dette har først og fremst vært tiltenkt førsteårsstudentene. Vi arbeider med å få til flere slike kurs/seminarer i forbindelse med semesterstart.

Kommunisere tydelige forventninger til nye studenter ved oppstart (gjelder begge institutt)

For Kunstakademiets vedkommende er denne problemstillingen særlig knyttet til første årskull på bachelorstudiet. Det arbeides nå med endringer i semester- og årsplaner som skal føre til en tetter oppfølging av førsteårsstudentene på kunst- bachelor. For Musikkonservatoriet er det en målsetting at informasjon fra studieadministrasjon og emneansvarlige/undervisere blir tydeligere og mer samstemt. Dette vil ha betydning for alle studentene på instituttet, men særlig for førsteårsstudentene.

Digitale læringsressurser (MK)

Samme som over (MUSEd) og i tillegg utvikling av Studioassistent, en applikasjon som forenkler bruken av lydstudio for studentene, og dermed bidrar til at de kan jobbe mer selvstendig (musikkteknologi).

Kommunikasjon på tvers av fagområder (gjelder begge institutt)

På Kunstakademiet vil etablering av faggruppeledere åpne opp for opprettelse av et faggruppelederforum som kan ivareta både kommunikasjon og det faglige utviklingsarbeidet ved instituttet.

Instituttrådet ved Musikkonservatoriet ønsker at man ser på et mulig samarbeid mellom musikk og drama/teater. Det kan være konkrete prosjekter eller bruk av drama/teater i undervisning i musikkfagene.

Semester- og årsplaner, undervisningsstruktur (KA)

Det arbeides med å iverksette tydeligere semester- og årsplaner. Slike planer vil kunne bedre både programledelsen og være gode samordningsredskap på tvers av faggruppene.

4. Er fakultetene i dialog med andre fakultet om tverrfaglige utdanninger?

Ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid

Etter mange års arbeid med å utvikle standarder og program for forskning og utviklingsarbeid innenfor fagområdet kunst opprettet Kunnskapsdepartementet i 2018 en ph.d.-grad i kunstnerisk utviklingsarbeid. De akkrediteringskrav som gjelder for ph.d.-programmer generelt, gjelder også for et doktorgradsprogram i kunstnerisk

utviklingsarbeid, det vil blant annet si mengdekrav (det må til enhver tid være 15 stipendiater i et ph.d.-program) og fagmiljø. På bakgrunn av dette har Norges musikkhøgskole, Kunsthøgskolen i Oslo, Universitetet i Bergen og NTNU, som alle har store nok fagmiljøer og mange nok stipendiater, opprettet egne ph.d.-programmer. Disse fire institusjonene er utgjør også styret til Nasjonal forskerskole i kunstnerisk utviklingsarbeid, som driftes av DIKUs Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). Inntil 2025 er det mulig for stipendiater som ikke er tilknyttet et ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid, å bli tatt opp i PKUs Stipendiatprogram. For stipendiater som er tilknyttet Stipendiatprogrammet gjelder retningslinjer fastsatt av PKU i 2017.

Etter årevis med målrettet arbeid har UMAK etablert et stabilt godt fagmiljø for kunstnerisk utviklingsarbeid for stipendiater innenfor musikk og kunst. Gjennomstrømningen til stipendiatene er god, og de bidrar på en svært positiv måte til det samlede fagmiljøet. For de kandidater som ønsker seg en ph.d-grad må vi legge til rette for en innpassing på andre utdanningsinstitusjoners ph.d.-programmer. Ettersom vi kun har to stipendiatstillinger øremerket kunstnerisk utviklingsarbeid, er vi avhengig av å samarbeide med en eller flere institusjoner for å få etablert et program, jamfør mengdekravet. På UMAK arbeides det derfor med å etablere til et felles ph.d.-program i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner med kunstfaglige fagmiljøer. Vi har gjennom flere år hatt samtaler med alle utdanningsinstitusjoner med kunstfaglige utdanninger uten at det har ført fram, og vi tar nå en ny runde for å se om det har åpnet seg opp nye muligheter for samarbeid. Etter at rektor gjorde det klart at hun ønsker at vi skal samarbeide med større institusjoner, og helst universiteter har vi valgt å samtale videre med Universitetet i Bergen og NTNU. UiB er åpen ovenfor å utrede dette videre, men er samtidig avventende. NTNU har i innledende samtaler vært mer positiv, men vi er avhengig av å gjennomføre flere samtaler før vi vet om det er mulig å gå videre med et slikt samarbeid. Vi er samtidig avhengig av å jobbe for å øke antall stipendiater, for å sikre at det stabile fagmiljøet vi har etablert ikke smuldrer bort.

MA i landskapsarkitektur

UiT og AHO har opprettet et felles femårig masterprogram i landskapsarkitektur. Studentene i programmet går de tre første årene i v/AHO i Oslo og flytter til Tromsø de to siste årene. Første studentkull ble tatt opp høsten 2018 slik at de første studentene kommer til Tromsø høsten 2021. Arbeidet med å forberede mottak av studenter er startet. Det innebærer blant annet utvidelse og endringer av Kunstakademiet undervisningslokaler og utvidelse av antall ansatte både på vitenskapelig side og teknisk-administrativt.

Kuratorutdanning

I forbindelse med sammenslåingen av Det kunstfaglige fakultet og Tromsø Museum – Universitetsmuseet ble muligheten for et tverrfaglig kuratorprogram (MA) lansert. Dette er et studium som har stor interesse for både våre egne fagansatte på alle institutter, studenter, relevante fagmiljøer på UiT og andre utdanningsinstitusjoner, og innenfor kunst- og kulturfeltet lokalt, regionalt og nasjonalt. På grunn av arbeidet med å utrede tradisjonsbåtstudiet og BA-studiet i scenekunst har vi ikke hatt ressurser til å jobbe mer

inngående med kuratorstudiet i den perioden som har gått siden etableringen med UMAK, men dette er noe som vi på sikt vil arbeide videre med.

Samarbeid med fakultet for humaniora, samfunnsfag og lærerutdanning:

Regjeringen har besluttet at masterutdanning skal være hovedmodell for norsk lærerutdanning, noe som etter all sannsynlighet medfører utfasing av 3-årig faglærerutdanning som blant annet tilbys ved Musikkonservatoriet. Det er forventet at siste opptaksår for faglærerutdanningen vil være 2020.

Kunnskapsdepartementet sendte i mars 2019 forslag til forskrift om rammeplan for lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1–13 på høring, med frist 24. juni 2019. Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) og Musikkonservatoriet valgte å utarbeide et felles høringssvar fra UiT Norges arktiske universitet², som gjaldt forslag til forskrift om rammeplan for Lærerutdanning i praktiske og estetiske fag for trinn 1-13. Bakgrunnen for dette var dels eksisterende samarbeid om praktiske og estetiske fag i grunnskolelærerutdanningen og dels at ingen av instituttene oppfattet det som realistisk å etablere en ny 5-årig faglærerutdanning på egenhånd. Instituttene var – og er fremdeles – opptatt av at det vil kunne være problematisk å tilby f.eks. musikk, drama, kunst og håndverk, mat og helse og kroppssøving både i grunnskolelærerutdanningen og i en slik ny faglærerutdanning. Musikkfaget i skolen er viktig, det er derfor vesentlig at det klargjøres hvordan en best mulig sikrer lærerkrefter med tilstrekkelig kompetanse i praktiske og estetiske fag, i lys av at disse fagene potensielt vil kunne tilbys med ulikt omfang i to ulike lærerutdanninger. Generelt er det viktig for institusjoner som tilbyr både grunnskolelærerutdanning og faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag, å vurdere nøye hvilke fordypninger/spesialiseringer som tilbys innen utdanningene, hvordan undervisningen eventuelt kan samorganiseres og hvilken kompetanse arbeidsmarkedet etterspør.

Siden 1994 har Musikkonservatoriet levert undervisningstjenester innafor fagområdene drama og musikk til lærerutdanninger ved ILP. Undervisning innenfor nevnte områder leveres til både de integrerte masterutdanningene grunnskolelærer 1-7 og 5-10, og barnehagelærerutdanningen. Avtalen mellom enhetene har vært fastsatt for det enkelte studieår, og det totale omfanget på netto arbeidstimer har vært på 3500–4000 netto arbeidstimer. Faglig sett er det enighet om at samarbeidet er svært positivt for lærerutdanningene siden ILP ikke har egne tilsatte innen fagfeltene. Det er imidlertid ikke uten praktiske/timeplanmessige utfordringer for undervisningspersonalet, både fordi de blir involvert i mange emner/studieprogram og fordi undervisningen foregår på forskjellige Campus. Det er også store administrative kostnader knyttet til dette samarbeidet.

BA i scenekunst

UMAK utreder muligheten for å opprette et BA-program i scenekunst ved Musikkonservatoriet. Det har tidligere eksistert et BA-program i drama og teater, men

---

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-om-forslag-til-master-i-larerutdanning-i-praktiske-og-estetiske-fag/id2630430/?uid=b17ac076-eb80-4a87-aa4f-576d25cc14a9>

dette studiet var basert på det eksisterende fagmiljøet som ble overført fra ILP og ILPs infrastruktur. Realiseringen av BA-programmet i scenekunst avhenger ikke bare av en tilførsel av friske midler til utvidelse av fagmiljøet, studieadministrasjon og oppgradering av rom/infrastruktur/utstyr, men også av en mer forutsigbar avtale om størrelsen på undervisningstjenestene som dramaseksjonen leverer til lærerutdanningene ved ILP.

BA i tradisjonsbåtbygging

Etter bestilling fra rektor utreder UMAK muligheten for å opprette et BA-program i tradisjonsbåtbygging. En gruppe båtbyggere, båtforskere og annet relevant fagpersonell fra hele landet har i perioden august 2019 til januar 2020 vært involvert i å utarbeide et forslag til studieplan. En rapport foreligger. Den gjør rede for en rekke forutsetninger som må være oppfylt for å kunne opprette et studium – etablering av et kompetent fagmiljø og tilførsel av friske midler til drift og infrastruktur.

Årsstudium kirkemusikk

Med bakgrunn i at det ved UiT i 2018 ble gjennomført en prosess for å kontrollere at gjeldende akkrediteringskrav for studietilbud var oppfylt, ble det ikke tatt opp nye studenter til årsstudiet i kirkemusikk studieåret 2019/2020. Årsstudiet var formelt sett eid av UiT ved Musikkonservatoriet og driftet i samarbeid med Kirkelig utdanningscenter Nord, som høsten 2018 ble del av Vitenskapelige Høgskole (VID). Det formelle eierskapet gjorde at ansvaret for å oppfylle fagmiljøkravet i NOKUTs studietilsynsforskrift §2-3 falt på Musikkonservatoriet. Instituttet har imidlertid ikke et fagmiljø innenfor kirkefaglige emner kun innen orgelutøving i en kirkelig kontekst, noe som ikke er tilstrekkelig for å oppfylle tilsynsforskriftens krav.

I godt samarbeid med VID, har det vært arbeidet hardt med å kunne tilby et nytt utdanningsopplegg som både tilfredsstiller kravene i studietilsynsforskriften og dessuten de krav som Kirkerådet setter for å oppnå kantorkompetanse.

Programstyret ved Musikkonservatoriet har tidligere vært orientert om arbeidet knyttet til kirkemusikkutdanning og at det har vært sett alvorlig på at det i en periode ikke har vært mulig å tilby kantorutdanning i Nord-Norge. Samarbeidet har nå resultert i et forslag til et såkalt kombinert årsstudium, hvor VID og Musikkonservatoriet bidrar med hver sin del, hvor delene til sammen skal tilfredsstille kravene Kirkerådet har for tilsetting som kantor i Den norske kirke. Kirkerådet har i oktober 2019 gitt en forhåndsgodkjenning av dette kombinerte årsstudiet, men endelig godkjenning vil ikke foreligge før studieplaner og emneplaner er formelt vedtatt ved institusjonene.

For at et slikt kombinert årsstudium skal kunne gjennomføres i praksis, er det nødvendig med god planlegging og koordinering mellom partene, samt at det må være helt tydelig regulert hva samarbeidet om kantorutdanningen innebærer. Det har derfor blitt utarbeidet et utkast til en samarbeidsavtale som innebærer at Musikkonservatoriet er ansvarlig for opptak av studentene, inkludert opptaksprøve i orgelspill, og leverer 15 studiepoeng orgelspill eller 15 studiepoeng orgelimprovisasjon, avhengig av søkerens forkunnskaper. VID bidrar med 45 studiepoeng kirkefaglige emner. Undervisningen er samlingsbasert, skjer i Tromsø og koordinert med annen undervisning ved VID.

For å kunne ta opp studenter til et slikt kombinert årsstudium studieåret 2020/2021 er det nødvendig å beslutte opprettelsen av et nytt videreutdanningstilbud og tilhørende emneplaner. Den formelle opprettingen av studieprogrammet skjer i styret for UMAK.

5. Hvordan sørger fakultetet for å forberede kunstfaglige studenter til å møte arbeidslivet?

I Kandidatundersøkelsen (2019) for UiT fremkommer det at den utbredte formen for deltakelse i arbeidslivet for utøvende kunstnere i dag er preget av å være selvstendige næringsdrivende og «kombinasjonsutøvere»[1].

Kunstfaglige studenters møte med arbeidslivet er omtalt i teksten ovenfor under punkt i og punkt 3.

På UMAK arbeider vi kontinuerlig med å utvikle gamle- og etablere nye samarbeid med institusjoner og enkeltaktører i kunst- og kulturfeltet lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Skillet mellom academia og arbeidsliv er heller ikke like tydelig innenfor kunstfagene ettersom de fagansatte og gjestelærere har deler av sitt virke i kunst- og kulturfeltet der det kunstneriske utviklingsarbeidet deres presenteres. UMAL forbereder dermed de kunstfaglige studentenes møte med arbeidslivet både gjennom arbeidslivsrettede prosjektundervisning med og uten eksterne samarbeidspartnere, gjennom faglærere og gjestelæreres erfaringsbaserte undervisning/veiledning og gjennom konkrete emner, kurs og workshops som tar opp det å være selvstendig næringsdrivende og kombinasjonsutøver. Innovasjon, entreprenørskap, offentlig kunst, selvorganisering, skatt/avgifter og søknadsskriving er tema som berøres i denne undervisningen. Selv om vi alltid har arbeidet med å forberede våre kandidater til arbeidslivet, jobbes det kontinuerlig med å utbedre den undervisningen som gis i takt med endringer på kunst- og kulturfeltet.

6. Har fakultetet iverksatt noen tiltak for å bedre studentenes læringsmiljø?

Resultatene av Studentenes helse- og trivselsundersøkelsen (SHOT-undersøkelsen) 2018 har vært diskutert grundig med ansatte og studenter, og det er enighet om at resultatene har vært fulgt opp på en god måte med tiltak på flere nivå. Dette gjelder også prosess rundt konkrete tilfeller som har vært meldt inn av studenter. Av konkrete tiltak vil vi trekke fram egen ukedag med mulighet for å treffe Studentsamskipnaden, og studenter har vært oppfordret fra både studieadministrasjon og studentutvalg til å ta kontakt. Studentutvalget redusert innslag av alkohol på egne arrangementer. I tillegg har bedriftshelsetjenesten Hemis har vært inne med støtte til ansatte etter behov.

Det jobbes også kontinuerlig med forbedring av kommunikasjon og informasjonsflyt ved Musikkonservatoriet og Kunstakademiet. Studentene er inkludert i dette arbeidet, blant

---

[1] Med begrepet kombinasjonsutøvere mener vi kandidater som kombinerer ulike typer beskjeftigelser f.eks. frilanser, midlertidig og fast arbeid.

annet med å få på plass gode system og rutiner for å holde orden, og for vedlikehold og reparasjon av utstyr.

Studentenes læringsmiljø er også omtalt i teksten ovenfor under punkt 3.